EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 5.8.2025
COM(2025) 456 final

2025/0251 (COD)

Förslag till

# EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

## om makroekonomiskt stöd till Hashemitiska konungariket Jordanien

{SWD(2025) 245 final}

# MOTIVERING

## 1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

### • Motiv och syfte med förslaget

**Jordaniens ekonomiska utsikter präglas av stora nedåtrisker på grund av fortsatt instabilitet i regionen och osäkra globala utsikter.** Jordaniens reala tillväxt i BNP beräknades till 2,5 % år 2024 och förväntas ligga kvar på i stort sett samma nivå 2025. Lägre importpriser och centralbankens fortsatta penningpolitiska åtstramning på grund av bindningen till US-dollarn bidrog till att inflationen låg kvar under 2 % i slutet av 2024. Potentiella spridningseffekter från krigen i närområdet har dock lett till ökad press när det gäller Jordaniens säkerhetssituation och ekonomiska resiliens, vilket medför ännu större nedåtrisker för de ekonomiska utsikterna. Instabiliteten i Mellanöstern har ökat på grund av kriget i Gaza, den bräckliga vapenvilan i Libanon och Assadregimens fall i Syrien. De upptrappade spänningarna mellan Israel och Iran i mitten av 2025 ledde till resestörningar och ökad osäkerhet, vilket fick direkt inverkan på turistnäringen och sannolikt negativa effekter på konsument- och investerarförtroendet. Det ekonomiska läget i Jordanien är på det hela taget stabilt, men ökad volatilitet och geopolitisk osäkerhet utgör allt större risker för landets framtida ekonomiska och sociala stabilitet.

**Landet har dessutom djupt rotade strukturella problem**. *Arbetslösheten* är fortfarande hög på 21,4 %, och ännu högre bland unga, samtidigt som kvinnors arbetskraftsdeltagande är bland de lägsta i världen. Den svaga arbetsmarknaden fortsätter att begränsa Jordaniens tillväxtpotential och hindra en bredare ekonomisk inkludering och social sammanhållning. *Trycket på de offentliga finanserna* ökade 2024 på grund av spridningseffekter från regionala konflikter och sjunkande priser på viktiga exportvaror. Regeringen har infört inkomsthöjande åtgärder och minskat kapitalutgifterna, men trots detta ökade det offentliga budgetunderskottet till 5,6 % av BNP. Den offentliga skulden ökade något till 90,4 % av BNP (ej inräknat skulden hos Social Security Corporation, SCC)[1]. *Underskottet i bytesbalansen* ökade till nästan 6 % av BNP år 2024 till följd av lägre export och sjunkande inkomster från turistnäringen. Jordaniens strukturella beroende av energi- och livsmedelsimport, i kombination med en svag exportbas, fortsätter att inverka negativt på utrikesbalanserna. Trots stabila valutareserver på omkring 21 miljarder USD kvarstår sårbarheter för externa chocker, vilket understryker behovet av fortsatt internationellt ekonomiskt stöd.

**Under de senaste åren har Jordanien fortsatt sina ansträngningar att modernisera den ekonomiska strukturen, framför allt genom att lansera en vision för ekonomisk modernisering 2022. Det är en tioårig strategi som syftar till att främja investeringar, skapa arbetstillfällen och höja levnadsstandarden**. Strategin bygger på tidigare reformer, t.ex. 2018 års London Initiative, är inriktad på åtta viktiga sektorer och omfattar åtgärder som ska effektivisera den offentliga sektorn och öka medborgardelaktigheten. Reformarbetet främjas även genom successiva IMF-program och EU:s makroekonomiska stöd. Den första etappen (2023–2025) har nästan avklarats och kommer att lägga grunden till det framtida genomförandet. Reformarbetet har fortsatt trots ett antal överlappande externa chocker, däribland den långvariga syriska flyktingkrisen, covid-19-pandemin, globala leveransstörningar som orsakats av Rysslands oprovocerade anfallskrig mot Ukraina samt nya regionala spänningar till följd av Israel-Gaza-konflikten och handelsstörningar i Röda havet. De senaste diplomatiska åtgärderna för Syriens återintegrering har varit positiva, men har

[1] SCC inräknat uppgick skulden till 114,7 % av BNP.

ännu inte skapat förutsättningar som bidrar till att flyktingar i Jordanien återvänder i stor skala.

**På grund av en rad externa chocker och Jordaniens strategiska roll när det gäller att främja stabilitet i regionen har landet fått omfattande internationellt stöd under det senaste årtiondet från flera internationella givare**. Häri ingår fyra successiva IMF-program sedan 2012, fyra makroekonomiska stödinsatser från EU:s sida sedan 2014, betydande stöd från Förenta staterna och riktat stöd för mottagandet av syriska flyktingar.

– Genom de första tre *makroekonomiska stödprogrammen* (MFA I: 180 miljoner EUR, MFA II: 200 miljoner EUR, MFA III: 500 miljoner EUR + ett tillägg på 200 miljoner EUR med anledning av covid-19) tillhandahölls sammanlagt 1,08 miljarder EUR i lån mellan 2014 och 2023. Med anledning av en begäran från de jordanska myndigheterna av den 8 oktober 2023 antog EU 2025 en ny fjärde makroekonomisk stödinsats (MFA IV) till ett belopp på 500 miljoner EUR. Utbetalningar planeras under perioden 2025–2027. MFA IV kommer att betalas ut när politiska villkor som man enats om i samförståndsavtalet har uppfyllts. De omfattar åtgärder inom statens finansförvaltning, samhällsstyrning och korruptionsbekämpning, social- och arbetsmarknadspolitik samt inom energi och företagsklimat.

– Jordanien gör också goda gramsteg inom ramen för *IMF:s facilitet för lån med längre löptid* (2024–2027) på 1,2 miljarder USD, där man hittills har slutfört tre positiva granskningar (den senaste i april 2025). Dessutom godkände IMF den 25 juni 2025 omkring 700 miljoner USD inom ramen för *faciliteten för resiliens och hållbarhet* (RSF) i syfte att stödja reformer för att hantera klimatrelaterade risker och risker när det gäller pandemiberedskap.

– Trots att det för tillfället fortfarande råder osäkerhet kring utbetalningen av *Förenta staternas budgetstöd* 2025 har Jordanien framgångsrikt mobiliserat kritisk extern finansiering från Världsbanken och partner i Gulfstaternas samarbetsråd.

**Vid sidan av kortfristigt ekonomiskt stöd har Europeiska unionen (EU) och Jordanien ett nära och långvarigt partnerskap som är förankrat i det associeringsavtal mellan EU och Jordanien som trädde i kraft 2002**. Förbindelserna har under årens lopp stadigt fördjupats och är ett uttryck för starka politiska band, ekonomiskt samarbete och gemensamma regionala intressen. I januari 2025 enades EU och Jordanien om att stärka sina band genom ett strategiskt och övergripande partnerskap som syftar till att främja gemensamt välstånd, stabilitet och säkerhet och grundar sig på ömsesidigt förtroende och ett mångårigt samarbete. Detta förnyade partnerskap fokuserar på sex huvudpelare, närmare bestämt politiska förbindelser och regionalt samarbete, säkerhet och försvar, ekonomisk resiliens, handel och investeringar, humankapital, migration, samt skydd av och stöd till flyktingar. Genomförandet kommer att stödjas av ett betydande ekonomiskt paket (som innefattar makroekonomiskt stöd) där man kombinerar stöd på kort och lång sikt för att främja Jordaniens makroekonomiska och strukturella reformagendor, utöka investeringsstödet och tillhandahålla riktat stöd till genomförandet av strategiska prioriteringar.

**Med tanke på den svåra ekonomiska situationen och de ansenliga finansieringsbehoven begärde de jordanska myndigheterna i januari 2025 en femte makroekonomisk stödinsats (MFA V) värd 500 miljoner EUR**. I begäran framhölls det försämrade ekonomiska och politiska klimatet och att oroligheterna i regionen hade tilltagit under 2024 och förvärrat ett redan osäkert och instabilt globalt läge. Denna utveckling har dessutom inverkat negativt på utländska direktinvesteringar, export, inhemsk konsumtion och inhemska intäkter, vilket har försvagat Jordaniens ekonomiska och offentligfinansiella utsikter ytterligare samt ökat risken för att behovet av extern finansiering ökar. Nya våldsamheter i

regionen, däribland de upptrappade spänningarna mellan Israel och Iran i mitten av juni, ledde till inställda flyg i Jordanien och kommer sannolikt att försvåra landets bräckliga ekonomiska återhämtning ytterligare, minska investerares och turisters förtroende och bidra till alltmer osäkra utsikter.

**Mot bakgrund av detta föreslår Europeiska kommissionen ytterligare ekonomiskt stöd till Jordanien i form av en ny makroekonomisk stödinsats, med följande inslag:**

– Efter en ingående bedömning av den politiska och ekonomiska situationen i Jordanien lägger kommissionen fram ett förslag för Europaparlamentet och rådet om att tillhandahålla ett nytt makroekonomiskt stöd på *upp till 500 miljoner EUR* till förmån för Jordanien. Det föreslagna makroekonomiska stödet skulle hjälpa Jordanien att täcka en del av sitt resterande underskott på extern finansiering på uppskattningsvis 3,9 miljarder USD inom ramen för det befintliga IMF-program som löper över perioden 2024–2027. Det skulle också bidra till att säkra fortsatta framsteg i reformarbetet.

– Stödet ska betalas ut i *tre delar* och verkställandet av varje utbetalning vara strängt villkorat av att landet gör framsteg i genomförandet av både *IMF-programmet och flera andra politiska åtgärder* som kommissionen och myndigheterna ska enas om och fastställa i ett samförståndsavtal. Samförståndsavtalet skulle i princip kunna innehålla politiska reformer som rör den ekonomiska styrningen (t.ex. statens finansförvaltning och åtgärder för att stärka den inhemska resursmobiliseringen (DRM), social- och arbetsmarknadspolitik, samhällsstyrning, korruptionsbekämpningsåtgärder, den allmännyttiga sektorn och företagsklimatet.

– Genomförandet av den föreslagna stödinsatsen förväntas ske parallellt med det budgetstöd som ges genom instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen.

– Som förklaras närmare i det arbetsdokument från kommissionen som åtföljer detta förslag och även på grundval av Europeiska utrikestjänstens bedömning av det politiska läget anser kommissionen att de *politiska och ekonomiska förutsättningarna är uppfyllda för den föreslagna makroekonomiska stödinsatsen*.

- **Jordaniens ekonomiska situation**

Instabiliteten i Mellanöstern ökar på grund av kriget i Gaza, en bräcklig vapenvila i Libanon, regimens fall i Syrien och den senaste konflikten mellan Israel och Iran. Dessa spänningar ökar trycket på Jordaniens säkerhet och ekonomi med stigande volatilitet och allt större nedåtrisker. **Jordaniens ekonomiska tillväxt minskade till 2,5 % på 12-månadersbasis 2024 (från 2,9 % 2023) på grund av den tilltagande osäkerhet som följer av instabiliteten i regionen, däribland kriget i Israel-Gaza, och en svagare global tillväxt**. Viktiga sektorer som turism och handel fortsatte att klara sig relativt väl, trots störningar till följd av kriget, och överträffade de ursprungliga förväntningarna tack vare ett ökat antal turister från regionen som delvis kompenserar för minskningen av antalet besökare från väst. Trots detta minskade inkomsterna från turistnäringen med 2,3 % år 2024, och antalet besökare minskade med 3,9 %. De sektorer som bidrog mest till den ekonomiska tillväxten var tillverkning, jordbruk, transporter och kommunikation samt finansiella tjänster. För Jordanien inleddes 2025 med stadig ekonomisk tillväxt, i stort sett i linje med de 2,5 % som registrerats 2024, tack vare en fortsatt återhämtning inom turism, tillverkning och jordbruk. Andra kvartalet förväntas dock ha påverkats av de upptrappade spänningarna mellan Israel och Iran, som föranledde en tillfällig stängning av Jordaniens luftrum. Störningen ledde till inställda

flyg, avbrott inom frakttrafiken och stor osäkerhet, och inverkar således sannolikt negativt på investerarnas och konsumenternas förtroende.

**Arbetslösheten är fortfarande hög, trots en liten minskning till 21,4 % 2024 (från 22,0 % 2023).** *Arbetslösheten* uppgick till 18,3 % bland män och 33,3 % bland kvinnor. Ungdomsarbetslösheten är fortfarande en betydande utmaning och det är även fallet när det gäller arbetslösheten bland unga vuxna, med tanke på att den i åldersgrupperna 15–19 år och 20–24 år uppgick till 54,7 % respektive 46,4 %. *Arbetskraftsdeltagandet* uppgår endast till 34,3 % och utgör fortfarande en betydande utmaning: både mäns och kvinnors arbetskraftsdeltagande är lågt eller mycket lågt och uppgår till 53,6 % respektive 14,8 %, vilket kan jämföras med 72 % respektive 18 % i Mena-regionen.

**Inflationstrycket är under kontroll, i linje med de senaste penningpolitiska besluten**. *Inflationen* minskade till 1,6 % år 2024 i genomsnitt på 12-månadersbasis (från 2,1 % 2023), men ökade i början av 2025 (2,2 % januari–februari 2025) till följd av centralbankens penningpolitiska lättnader. Priserna på hyror, kött och fjäderfä, tobak och cigarretter har på senare tid varit de huvudsakliga inflationsdrivande faktorerna. Lägre priser har i synnerhet konstaterats när det gäller kläder, mejeriprodukter och olja, och de två sistnämnda har tidigare bidragit till att driva på inflationen. Sedan september 2024 har Jordaniens centralbank i tre steg sänkt *räntan* med 100 punkter till 6,5 %, vilket innebär att den penningpolitiska åtstramningsfas som inleddes två och ett halvt år tidigare har avslutats. Mellan mars 2022 och juli 2023 höjdes den viktigaste styrräntan i tio steg från 2,5 % till 7,5 %. Centralbankens beslut var nödvändiga med hänsyn till den jordanska dinarens bindning till US-dollarn och för att ligga i linje med den amerikanska centralbankens penningpolitiska åtstramning/lättnader och undvika tryck på kapitalflödena, vilket faktiskt bidrog till att inflationstrycket dämpades.

**Banksystemet har fortfarande god likviditet och är välkapitaliserat**. Kapitaltäckningskvoten uppgick till 18 % år 2024 (en ökning från 17,9 % år 2023), dvs. långt över kravet på 12 %. Andelen nödlidande lån ökade något till 5,6 % 2024 (från 5,1 % 2023), medan kapitalrelationen för nödlidande lån uppgick till 74,8 % 2024. Bankernas lönsamhet låg kvar på en stabil nivå, med en uppskattad avkastning på totalt kapital på 1,2 %.

**De offentliga finanserna visar på sårbarheter, men IMF:s samlade bedömning av skuldhållbarheten är uppmuntrande**. Det *offentliga underskottet* uppgick till 5,6 % av BNP 2024, vilket är högre än föregående år (5,1 % av BNP 2023). Det primära underskottet (exklusive räntebetalningar på statsskulden) uppgick till 0,1 % av BNP (0,4 % av BNP 2023). Löpande utgifter stod för 89,9 % av de offentliga utgifterna. Utöver räntebetalningar (20 % av de löpande utgifterna) stod försvarsutgifter (29,6 %), ersättningar till anställda inom den civila sektorn (19,3 %) och pensioner (16,3 %) för den större delen av utgifterna. Den *offentliga skulden* uppgick till 90,4 % av BNP (ej inräknat skulden hos Social Security Investment Fund, SSIF) 2024, vilket är något högre än 2023, då motsvarande tal var 89,2 % av BNP. Inklusive den skuld som innehas av SSIF uppgick den offentliga skulden till 116,8 % av BNP 2024, vilket kan jämföras med 113,8 % 2023. IMF bedömer att Jordaniens offentliga skuld med stor sannolikhet är hållbar (artikel IV-rapport, juni 2025). Den höga offentliga skuldsättningen innebär dock att Jordanien är sårbart om de finansiella förhållandena stramas åt, även om den stora andelen lån med förmånliga villkor utgör en väsentlig buffert. Jordanien har dessutom betydande reserver: valutareserven motsvarar 7,7 månaders import, och Social Security Investment Funds tillgångar motsvarar nu 40 procent av BNP. IMF bedömer att risken för statsfinansiell stress är måttlig.

**Jordaniens utlandsställning är fortfarande skör, men valutareserverna är tillräckliga**. *Underskottet i bytesbalansen* (inklusive bidrag) ökade till 5,9 % av BNP 2024 (från 3,6 %

2023), eftersom överskottet i handeln med tjänster minskade samtidigt som varuhandelsunderskottet och underskottet i primärinkomster ökade. Huvudsakliga inhemska exportvaror bestod i kemikalier och mineraler (30 % av varuexporten) som främst var avsedda för Indien och arabländerna samt kläder (20 %) som i stor utsträckning var avsedda för Förenta staterna. De främsta importvarorna var transportmedel och reservdelar (10 % av varuimporten), huvudsakligen från Kina, Förenta staterna och Sydkorea, petroleumprodukter (6 %), huvudsakligen från Saudiarabien och Indien, och textilier (5 %) från Asien. Underskottet i bytesbalansen begränsades fortsatt av stora flöden av sekundära inkomster: remitteringarna uppgick till 6,8 % av BNP 2024, medan programfinansiering (Världsbanken, IMF och annat bilateralt/multilateralt stöd) uppgick till 4,2 % av BNP. De utländska direktinvesteringarna minskade 2024 till 3,3 % av BNP. Centralbankens *bruttovalutareserver* var fortsatt starka och översteg 100 % av IMF:s indikator för reservens tillräcklighet.

**Utsikterna under de närmaste åren är osäkra**. I juni 2025 bedömde IMF att tillväxten skulle öka måttligt under 2025 och efterföljande år, men prognosen föregår konflikten mellan Israel och Iran. Krigen i regionen utgör en betydande nedåtrisk för utsikterna, särskilt på grund av den ökade osäkerheten i regionen och den eventuella framtida effekten på turistnäringen, som underblåses ytterligare av den senaste konflikten mellan Israel och Iran. Underskotten i bytesbalansen och i de offentliga finanserna förväntas förbli höga, vilket beror på de underliggande strukturella svårigheterna att på ett hållbart sätt förbättra skatteinkomsterna och handelsunderskottet. Med tanke på den stora offentliga skuldbördan måste konsolideringen av de offentliga finanserna fortsätta, utöver pågående insatser som ska modernisera ekonomin i syfte att förbättra företagsklimatet, för att främja tillväxt i den privata sektorn, däribland genom att locka utländska direktinvesteringar.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Det föreslagna makroekonomiska stödet kompletterar de medel som anslagits till Jordanien inom ramen för den befintliga stödinsatsen som Europaparlamentet och rådet antog den 14 april 2025 genom beslut (EU) 2020/33[2] om makroekonomiskt stöd till Hashemitiska konungariket Jordanien värt 500 miljoner EUR i form av lån som ska betalas ut under perioden 2025–2027.

- **Förenlighet med EU:s politik inom andra områden**

**EU och Jordanien har byggt upp ett nära och långvarigt partnerskap som backas upp av det associeringsavtal som har varit i kraft sedan 2002 och som 2010 uppgraderades till ett partnerskap om framskjuten ställning**[3]. Relationen stärktes ytterligare i och med antagandet av prioriteringarna för partnerskapet EU–Jordanien i juni 2022, där den strategiska ramen för samarbetet fram till 2027 fastställs. Prioriteringarna återspeglar gemensamma värden och en reformvilja på områdena god samhällsstyrning och respekt för de mänskliga rättigheterna, främjande av hållbar ekonomisk utveckling och ett stärkt samarbete kring regional stabilitet och säkerhet.

**Jordanien har även starka ekonomiska förbindelser med Europeiska unionen, som är en av landets främsta handels- och investeringspartner**. Handelsförbindelserna är förankrade

[2] Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2025/793 av den 14 april 2025 om makroekonomiskt stöd till Hashemitiska konungariket Jordanien (EUT L, 2025/793, 22.4.2025, ELI: *http://data.europa.eu/eli/dec/2025/793/oj*).

[3] EGT L 129, 15.5.2002, s. 3 (http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/357(1)/oj).

i det associeringsavtal mellan EU och Jordanien som underlättar förmånstillträde till EU:s marknader. Jordanien har sedan 2016 även omfattats av EU:s initiativ till förenklade ursprungsregler, som syftar till att stimulera export och industriell utveckling. I linje med EU:s översyn av handelspolitiken från 2021 arbetar EU och Jordanien för att fördjupa handels- och investeringsförbindelserna, däribland genom insatser för att förbättra företagsklimatet, påskynda sektorsspecifik anpassning av lagstiftningen och fullt ut utnyttja associeringsavtalets potential.

**Samarbetet stärktes ytterligare genom det strategiska och övergripande partnerskap mellan EU och Jordanien som godkändes i januari 2025**. Inom ramen för partnerskapet anges de viktigaste områdena för ett djupare samarbete, inbegripet politiska förbindelser och regionalt samarbete, säkerhet och försvar, ekonomisk resiliens, handel och investeringar, utveckling av humankapital, migration samt skydd av och stöd till flyktingar. Dessa pelare ligger i linje med Jordaniens vision för ekonomisk modernisering (2022–2033) och syftar till att stödja landets långsiktiga resiliens, inkluderande tillväxt och kapacitet att hantera regionala och globala utmaningar.

**Det föreslagna makroekonomiska stödet är förenligt med EU:s bredare mål enligt den europeiska grannskapspolitiken.** Det bidrar till att stödja Europeiska unionens mål om ekonomisk stabilitet och ekonomisk utveckling i Jordanien och, mer allmänt, resiliensen i det sydeuropeiska grannskapet. EU:s makroekonomiska stöd bör komplettera de bidrag som mobiliserats inom ramen för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete och andra EU-program och EU-instrument, särskilt de villkor som planeras under de budgetstödpaket som EU genomför inom ramen för den nuvarande fleråriga budgetramen 2021–2027. Eftersom EU:s makroekonomiska stöd fortsatt hjälper de jordanska myndigheterna att skapa en lämplig ram för sin makroekonomiska politik och sina strukturreformer bör det öka mervärdet och effektivisera EU:s stödåtgärder totalt sett, även via andra instrument.

## 2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

### • Rättslig grund

Den rättsliga grunden för detta förslag är artikel 212 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget).

### • Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Subsidiaritetsprincipen följs, eftersom målet för att upprätthålla makroekonomisk stabilitet på kort sikt i Jordanien inte i tillräcklig grad kan uppnås av medlemsstaterna själva och därför på ett bättre sätt kan uppnås genom Europeiska unionen. Detta beror främst på budgetbegränsningarna på nationell nivå och behovet av en nära givarsamordning för att maximera stödets omfattning och effekter.

### • Proportionalitetsprincipen

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen: det är begränsat till vad som krävs för att uppnå målet om makroekonomisk stabilitet på kort sikt och går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta syfte.

**Som kommissionen fastställt på grundval av IMF:s beräkningar i samband med EFF-faciliteten täcker det föreslagna nya makroekonomiska stödet 14,6 % av det uppskattade resterande underskottet på finansiering under perioden 2025–2027**. Detta

är, om hänsyn tas till det stöd som utlovats Jordanien av andra bilaterala och multilaterala givare, förenligt med standardpraxis när det gäller ansvarsfördelningen för makroekonomiskt stöd (enligt Ekofinrådets slutsatser av den 8 oktober 2002 är den övre gränsen, för ett land med associeringsavtal, 60 %). När man beaktar det övergripande EU-stödet till Jordanien via olika instrument (inbegripet det föreslagna makroekonomiska stödet, MFA IV, EU:s budgetstöd och EIB-lån, exklusive bilateralt stöd från medlemsstaterna) skulle det totala EU-stödet täcka omkring 35,4 % av det uppskattade resterande underskottet på extern finansiering. EU:s totala bidrag, inklusive budgetstöd och EIB-lån till Jordanien, förväntas bli högre än tidigare.

- **Val av instrument**

Projektfinansiering eller tekniskt bistånd skulle inte vara lämpligt eller tillräckligt för att uppnå de makroekonomiska målen. Det viktigaste mervärdet av det makroekonomiska stödet jämfört med andra EU-instrument är att det minskar det externa finansieringsunderskottet och bidrar till att skapa stabila makroekonomiska förutsättningar, bland annat genom att främja en hållbar betalningsbalans och budgetsituation, och lämpliga förutsättningar för strukturreformer. Genom att bidra till att skapa lämpliga politiska förutsättningar totalt sett kan det makroekonomiska stödet förstärka effekterna av de åtgärder i Jordanien som finansieras genom EU:s andra, mer snävt inriktade, instrument.

## 3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Kommissionens förslag om makroekonomiskt stöd bygger på lärdomar från efterhandsutvärderingar av tidigare insatser i EU:s grannskap, inbegripet efterhandsutvärderingen av det andra makroekonomiska stödprogrammet som tillhandahölls Jordanien under 2016–2019 och som reglerades genom Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2016/2371 av den 14 december 2016[4] och den senaste efterhandsutvärderingen av det makroekonomiska stödpaketet till följd av covid-19, som omfattade den tredje makroekonomiska stödinsatsen till Jordanien[5].

I efterhandsutvärderingen av Jordanien 2016–2019[6] drogs den övergripande slutsatsen att det andra makroekonomiska stödprogrammet uppfyllde sina mål. Dess utformning var relevant för Jordaniens ekonomiska utmaningar, samtidigt som det i hög grad bidrog till en effektiv stabilisering av Jordaniens bytesbalans och offentliga finanser. Programmet hade ett betydande mervärde för EU eftersom det stödde makroekonomisk stabilitet i ett angränsande partnerland och mildrade effekterna av den syriska flyktingkrisen. Det utformades och genomfördes på ett sätt som var förenligt med annan EU-politik och andra EU-instrument.

---

4 Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2016/2371 av den 14 december 2016 om ytterligare makroekonomiskt stöd till Hashemitiska konungariket Jordanien (EUT L 352, 23.12.2016, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/2371/oj).

5 Utvärderingen utfördes av externa konsulter och slutfördes i maj 2025. Efterhandsutvärderingen och arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar väntas offentliggöras under andra halvåret 2025.

6 Efterhandsutvärdering av makroekonomiska stödinsatser till länderna i det södra grannskapet Tunisien och Jordanien (2016–2019), september 2021, finns tillgänglig på: https://commission.europa.eu/about-european-commission/departments-and-executive-agencies/economic-and-financial-affairs/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities/joint-ex-post-evaluation-macro-financial-assistance-mfa-operations-tunisia-and_sv

- **Samråd med berörda parter**

**Det makroekonomiska stödet tillhandahålls som en integrerad del av det internationella stödet till ekonomisk stabilisering i Jordanien, inbegripet från IMF**. Vid utarbetandet av detta förslag till makroekonomiskt stöd samrådde kommissionen med IMF, som har ett omfattande finansieringsprogram. Den 2 juli 2025 samrådde kommissionen med ekonomiska och finansiella suppleantkommittén, som ställde sig bakom utkastet till förslag. Kommissionen har även haft regelbundna kontakter med de jordanska myndigheterna.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

**I enlighet med kraven i förordning (EU, Euratom) 2024/2509[7] (*budgetförordningen*) har kommissionens avdelningar genomfört en operativ bedömning av Jordaniens finansiella och administrativa förfaranden inför genomförandet av det fjärde makroekonomiska stödet**. Syftet var att säkerställa att landets förfaranden för att förvalta programstöd, däribland makroekonomiskt stöd, ger tillräckliga garantier för sund ekonomisk förvaltning. En slutrapport om den operativa bedömningen, upprättad av ett konsultföretag, överlämnades i oktober 2024. I rapporten konstateras tydliga framsteg i statens finansförvaltning och andra ekonomihanteringsprocesser sedan 2020, då den senaste utvärderingen genomfördes. I rapporten dras slutsatsen att Jordaniens ekonomihanteringsprocesser och finansiella förfaranden är gynnsamma för en makroekonomisk stödinsats. I och med att den operativa bedömningen utfördes för mindre än ett år sedan och slutsatserna fortfarande är giltiga anser kommissionen att det inte behövs någon ny bedömning för den föreslagna femte makroekonomiska stödinsatsen.

- **Konsekvensbedömning**

EU:s makroekonomiska stöd är ett exceptionellt krisinstrument som är avsett att användas för att hantera allvarliga betalningsbalansproblem i länder utanför EU. Detta förslag om makroekonomiskt stöd är därför undantaget från kravet på en konsekvensbedömning i enlighet med kommissionens riktlinjer för en bättre lagstiftning (SWD(2015) 111 final), eftersom det är en politisk nödvändighet att agera skyndsamt i en situation som kräver en snabb insats.

Mer generellt har kommissionens förslag om makroekonomiskt stöd tagit hänsyn till lärdomarna av efterhandsutvärderingar av tidigare insatser i EU:s grannskapsområde. Det nya makroekonomiska stödet och det därmed sammanhängande ekonomiska anpassnings- och reformprogrammet kommer att lindra Jordaniens finansieringsbehov på kort sikt, och samtidigt stödja åtgärder för att stärka betalningsbalansen och hållbarheten i de offentliga finanserna på medellång sikt samt öka den hållbara tillväxten, varför det kompletterar det program som antagits av IMF:s exekutivstyrelse. En del av de grundläggande brister i Jordaniens ekonomi och ekonomiska styrning som framkommit under åren bör åtgärdas genom de politiska villkor som ställs. Möjliga villkor kan i princip handla om till exempel reformer för att förbättra den ekonomiska styrningen, inbegripet statens finansförvaltning och skatteförvaltningen, social- och arbetsmarknadspolitiken, företagsklimatet, energiomställningen och den gröna omställningen.

- **Grundläggande rättigheter**

Länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken är berättigade till makroekonomiskt stöd. Ett förhandsvillkor för beviljande av makroekonomiskt stöd är att det

[7] EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV).

stödberättigade landet respekterar gällande demokratiska mekanismer, såsom ett parlamentariskt flerpartisystem och rättsstatsprincipen, samt att det garanterar respekt för mänskliga rättigheter.

**Jordanien har fortsatt sitt politiska reformarbete för att stärka den parlamentariska demokratin och rättsstatsprincipen**. Genom ändringar av vallagen och lagen om politiska partier inledde Jordanien en politisk moderniseringsprocess 2021 som syftar till att främja kvinnors och ungdomars politiska deltagande, övervinna etniska lojaliteter och uppmuntra bildandet av landsomfattande programbaserade politiska partier. År 2023 anpassade regeringen arbetslagstiftningen till internationella människorättsnormer. Trots en mycket utmanande situation är Jordanien fortfarande fast beslutet att påskynda reformer för ett effektivare demokratiskt politiskt system som bygger på rättsstatsprincipen och respekt för de mänskliga rättigheterna. De politiska förhandsvillkoren för att bevilja makroekonomiskt stöd anses därför vara uppfyllda.

## 4. BUDGETKONSEKVENSER

**Det föreslagna makroekonomiska stödet på upp till 500 miljoner EUR i lån till Jordanien ska enligt planerna betalas ut i tre delar under en period på upp till 2,5 år**. Lånet kommer att tillhandahållas inom ramen för garantin för yttre åtgärder med en avsättningsnivå på 9 %, som kommer att planeras inom ramen för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen till ett totalt belopp på 45 miljoner EUR (budgetpost 14 02 01 70 NDICI – Avsättning till den gemensamma avsättningsfonden). Lånen ska beviljas i form av lån med en amorteringsfri period och efterföljande amorteringar av samma storlek under en lång period. En sådan lånestruktur är gynnsam för både stödmottagaren, eftersom den underlättar återbetalningar, och EU-budgeten, genom att ansvarsförbindelserna sprids över en lång tidsperiod.

## 5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Europeiska unionen kommer att ställa makroekonomiskt stöd till Jordaniens förfogande till ett totalt belopp av upp till 500 miljoner EUR. Stödet kommer att tillhandahållas i form av lån och under stödets tillgänglighetsperiod bidra till att täcka Jordaniens återstående externa finansieringsbehov. Stödet ska enligt planerna betalas ut i tre delar, förutsatt att de politiska åtgärder som är knutna till varje delutbetalning har genomförts fullt ut och i tid. Stödet kommer att förvaltas av kommissionen. Särskilda bestämmelser gäller i enlighet med budgetförordningen för att förhindra bedrägerier och andra oriktigheter.

**Utbetalningar inom ramen för den föreslagna makroekonomiska stödinsatsen kommer att vara beroende av att de programöversyner som genomförs inom ramen för IMF-programmet ger ett positivt resultat**. Dessutom ska kommissionen och de jordanska myndigheterna komma överens om särskilda strukturreformsåtgärder som ska fastställas i ett samförståndsavtal. Dessa reformåtgärder bör stödja myndigheternas reformagenda och komplettera de program som överenskommits med IMF, Världsbanken och andra givare samt de politiska program som hänger samman med EU:s budgetstödinsatser. De bör vara förenliga med de viktigaste ekonomiska reformprioriteringar som EU och Jordanien enats om i associeringsavtalet, prioriteringarna för partnerskapet och den bifogade pakten, det strategiska och övergripande partnerskapet samt Jordaniens moderniseringsvision och andra nationella strategier.

2025/0251 (COD)

Förslag till

# EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

## om makroekonomiskt stöd till Hashemitiska konungariket Jordanien

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 212.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet[8], och

av följande skäl:

(1) Förbindelserna mellan Europeiska unionen (*unionen*) och Hashemitiska konungariket Jordanien (*Jordanien*) utvecklas inom ramen för den europeiska grannskapspolitiken (EGP). Den 24 november 1997 undertecknade unionen och Jordanien ett associeringsavtal, som trädde i kraft den 1 maj 2002[9]. Inom ramen för associeringsavtalet har unionen och Jordanien gradvis skapat ett frihandelsområde under en övergångsperiod på tolv år. Ett avtal om ytterligare liberalisering av handeln med jordbruksprodukter trädde vidare i kraft 2007. År 2010 ingicks ett partnerskap om framskjuten ställning mellan unionen och Jordanien som innebar att samarbetsområdena utvidgades. Ett protokoll om tvistlösningsmekanismer för handeln mellan unionen och Jordanien paraferades i december 2009 och trädde i kraft den 1 juli 2011. Den bilaterala politiska dialogen och det ekonomiska samarbetet har vidareutvecklats inom ramen för associeringsavtalet, de prioriteringar för partnerskapet EU–Jordanien som antagits för perioden 2022–2027 och det strategiska och övergripande partnerskap som undertecknades i januari 2025.

(2) Jordanien har sedan 2011 inlett en rad politiska reformer för att stärka den parlamentariska demokratin och rättsstatsprincipen. En författningsdomstol och en oberoende valkommission har inrättats och ett antal viktiga lagar, däribland vallagen och lagen om politiska partier samt även lagar om decentralisering och kommuner, har antagits av Jordaniens parlament. Förbättringar av lagstiftningen om domstolars oberoende och kvinnors rättigheter har antagits.

(3) Jordaniens ekonomi har drabbats hårt av den långvariga instabiliteten i regionen, särskilt konflikterna i Syrien och Israel-Gaza samt de säkerhetsproblem som stör trafiken i Röda havet. Instabiliteten har orsakat ökad osäkerhet, undergrävt investerförtroendet, stört trafiken längs handelsvägar och lett till minskad turism. Dessa svårigheter tillkommer utöver kvardröjande ekonomiska och sociala effekter av covid-19-pandemin, globala prischocker till följd av Rysslands invasion av Ukraina

[8] Europaparlamentets ståndpunkt av den ... och rådets beslut av den ...

[9] EGT L 129, 15.5.2002, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/357(1)/oj.

och högre upplåningskostnader på grund av stramare finansiella förhållanden globalt. På senare tid har även det alltmer osäkra globala läget utgjort ytterligare en utmaning. Jordanien har lyckats förhindra en ny ekonomisk nedgång, delvis genom att bedriva en sund makroekonomisk politik och genomföra reformer, men återhämtningen går fortfarande trögt. Arbetslösheten är fortsatt hög, särskilt bland unga och kvinnor, samtidigt som ekonomin fortsätter att tyngas ned av pressade offentliga finanser och svårigheter att skaffa extern finansiering.

(4) Konflikten i Israel-Gaza och nya våldsamheter i regionen, i synnerhet de upptrappade spänningarna mellan Israel och Iran i mitten av juni 2025, ledde till inställda flygförbindelser i Jordanien och kommer sannolikt att försvåra landets bräckliga ekonomiska återhämtning ytterligare, minska investerares och turisters förtroende och göra utsikterna än mer osäkra. Spänningarna i det jordanska samhället är fortfarande begränsade, men kan öka om de pågående konflikterna eskalerar. Därutöver kan klimatförändringsrisker som förvärrar Jordaniens redan allvarliga vattenbrist skada tillväxten och öka pressen på de offentliga finanserna ytterligare.

(5) I januari 2024 ingick de jordanska myndigheterna och IMF en överenskommelse om ett ekonomiskt anpassningsprogram finansierat genom en fyraårig EFF-facilitet (som ger lån med längre löptid) på 1,2 miljarder USD, och detta program genomförs för närvarande. I juli 2025 bedömdes Jordanien ha uppnått goda resultat under EFF-faciliteten – de första tre programgranskningarna (som genomfördes i juli och december 2024 samt i april 2025) visade att alla kvantitativa resultatkriterier och strukturella riktmärken var uppfyllda – vilket föranledde utbetalningar på totalt 391 miljoner USD av de 1,2 miljarder USD som är tillgängliga.

(6) Som svar på Jordaniens begäran i oktober 2023 antog unionen i april 2025 ett fjärde program för makroekonomiskt stöd (MFA-IV)[10] värt 500 miljoner EUR i form av lån. Utbetalningar planeras under perioden 2025–2027 förutsatt att de politiska villkor som överenskommits i samförståndsavtalet om bland annat statens finansförvaltning, samhällsstyrning och korruptionsbekämpning, social- och arbetsmarknadspolitik samt inom energi och företagsklimat uppfylls. MFA IV följer på tre tidigare makroekonomiska stödprogram (MFA I: 180 miljoner EUR, MFA II: 200 miljoner EUR, MFA III: 500 miljoner EUR + ett tillägg på 200 miljoner EUR med anledning av covid-19) som gett sammanlagt 1,08 miljarder EUR i lån mellan 2014 och 2023.

(7) Sedan krisen i Syrien inleddes 2011 har unionen bistått Jordanien med cirka 3,5 miljarder EUR genom olika instrument (inbegripet 1,08 miljoner EUR genom de tre makroekonomiska stödprogrammen) för att hjälpa landet att upprätthålla ekonomisk stabilitet, fortsätta de politiska och ekonomiska reformerna och i samband med detta hantera humanitära behov och behov som rör utveckling och säkerhet. Därutöver har Europeiska investeringsbanken anslagit cirka 2,4 miljarder EUR i projektlån till Jordanien sedan 2011.

(8) För perioden 2021–2024 uppgår unionens bilaterala vägledande anslag (bidrag) till Jordanien inom ramen för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen (NDICI-GE) till omkring 360 miljoner EUR. Anslagen kompletteras med unionsstöd för att hjälpa Jordanien att hantera effekterna av krisen i Syrien (214 miljoner EUR under åren 2021–2023) samt andra

[10] Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2025/793 av den 14 april 2025 om makroekonomiskt stöd till Hashemitiska konungariket Jordanien (EUT L, 2025/793, 22.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/793/oj).

regionala och tematiska program. Under perioden 2014–2020 gav unionen stöd till Jordanien främst genom det europeiska grannskapsinstrumentet på 765 miljoner EUR. Under samma period fick Jordanien även ytterligare 126 miljoner EUR som kanaliserades via investeringsplattformen för grannskapsländer, som fungerade som en hävstång för ytterligare omkring 580 miljoner EUR i investeringar. År 2021 lanserade EU, inom ramen för den ekonomiska planen och investeringsplanen, mer än 20 flaggskeppsprojekt i Jordanien, anslog omkring 461 miljoner EUR (i form av bidrag, blandfinansiering och garantier) och mobiliserade omkring 4,760 miljarder EUR i totala investeringar.

(9) I januari 2025 begärde Jordanien ytterligare makroekonomiskt stöd från unionen med anledning av det fortsatt besvärliga ekonomiska läget och de svaga framtidsutsikterna.

(10) Eftersom Jordanien är ett land som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken (EGP) bör det anses vara berättigat till makroekonomiskt stöd från unionen.

(11) Unionens makroekonomiska stöd bör vara ett exceptionellt finansiellt instrument för obundet och icke öronmärkt betalningsbalansstöd som syftar till att åtgärda stödmottagarens omedelbara behov av extern finansiering och bör stödja genomförandet av ett program med kraftfulla och omedelbara anpassningsåtgärder och strukturreformer som förbättrar betalningsbalansen på kort sikt.

(12) Eftersom det trots stödet från IMF och andra multilaterala institutioner fortfarande finns ett underskott på extern finansiering i Jordaniens betalningsbalans anses ytterligare makroekonomiskt stöd från unionen till Jordanien under nuvarande exceptionella omständigheter vara ett lämpligt svar på Jordaniens begäran om stöd från unionen till en stabilisering av landets ekonomi, i samverkan med IMF-programmet. Utökat makroekonomiskt stöd till Jordanien från unionen skulle främja landets ekonomiska stabilisering och strukturreformagenda och komplettera de resurser som görs tillgängliga genom det finansiella arrangemanget med IMF.

(13) Unionens makroekonomiska stöd bör syfta till att återställa hållbarhet när det gäller Jordaniens externa finansiering och därigenom stödja dess ekonomiska och sociala utveckling.

(14) Unionens makroekonomiska stöd förväntas samverka med budgetstödet inom ramen för instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen, som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947[11].

(15) Storleken på unionens makroekonomiska stöd fastställs efter en kvantitativ bedömning av Jordaniens resterande behov av extern finansiering och med hänsyn till landets förmåga att finansiera sig med egna medel, i synnerhet genom sin valutareserv. Unionens makroekonomiska stöd bör vara ett komplement till IMF:s och Världsbankens program och resurser. Vid fastställandet av storleken på stödet tas även hänsyn till förväntade ekonomiska bidrag från bilaterala och multilaterala givare och behovet av att säkerställa en rättvis bördefördelning mellan unionen och andra givare,

[11] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/947 av den 9 juni 2021 om inrättande av instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete – Europa i världen – om ändring och upphävande av Europaparlamentets och rådets beslut nr 466/2014/EU och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1601 och rådets förordning (EG, Euratom) nr 480/2009 (EUT L 209, 14.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

samt till det befintliga utnyttjandet av unionens andra instrument för finansiering av yttre åtgärder i Jordanien och mervärdet av unionens samlade engagemang.

(16) Kommissionen bör säkerställa att unionens makroekonomiska stöd är rättsligt och innehållsmässigt förenligt med de viktigaste principerna och målen för unionens yttre åtgärder och övriga relevanta politikområden.

(17) Unionens makroekonomiska stöd bör backa upp unionens utrikespolitik i förhållande till Jordanien. Kommissionens avdelningar och Europeiska utrikestjänsten (*utrikestjänsten*) bör ha ett nära samarbete under hela den makroekonomiska stödinsatsen i syfte att samordna unionens utrikespolitik och säkerställa att den är konsekvent.

(18) Unionens makroekonomiska stöd bör främja Jordaniens uppslutning kring de värden som landet delar med unionen, däribland demokrati, rättsstatsprincipen, god samhällsstyrning, respekt för mänskliga rättigheter, hållbar utveckling och fattigdomsminskning, samt dess uppslutning kring principerna om en öppen, regelstyrd och rättvis handel.

(19) Ett förhandsvillkor för beviljande av unionens makroekonomiska stöd bör vara att Jordanien respekterar gällande demokratiska mekanismer, däribland ett parlamentariskt flerpartisystem och rättsstatsprincipen, och garanterar respekt för mänskliga rättigheter. Specifika mål för unionens makroekonomiska stöd bör vidare vara att stärka effektivitet, transparens och möjligheter att utkräva ansvar i den jordanska statens finansförvaltning, samt att främja strukturreformer som bidrar till en hållbar och inkluderande tillväxt, ökad sysselsättning och konsolidering av de offentliga finanserna. Både uppfyllandet av förhandsvillkoret och uppnåendet av dessa mål bör regelbundet övervakas av kommissionen och utrikestjänsten.

(20) För att säkerställa ett effektivt skydd av unionens finansiella intressen i samband med det makroekonomiska stödet bör Jordanien vidta lämpliga åtgärder för att förhindra och bekämpa bedrägerier, korruption och andra oriktigheter i samband med stödet. Ett låneavtal som ingås mellan kommissionen och de jordanska myndigheterna bör dessutom innehålla bestämmelser som ger Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) rätt att genomföra utredningar, inbegripet kontroller och inspektioner på plats, i enlighet med de bestämmelser och förfaranden som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013[12] och rådets förordning (Euratom, EG) nr 2185/966[13], och som vidare ger kommissionen och revisionsrätten rätt att genomföra revisioner samt Europeiska åklagarmyndigheten rätt att utöva sina befogenheter vad gäller tillhandahållandet av unionens makroekonomiska stöd under och efter tillgänglighetsperioden.

(21) Europaparlamentets och rådets befogenheter (i egenskap av budgetmyndighet) påverkas inte av att det makroekonomiska stödet utbetalas.

(22) De avsättningar som krävs för unionens makroekonomiska stöd bör vara förenliga med de budgetanslag som fastställs i den fleråriga budgetramen.

---

[12] Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 883/2013 av den 11 september 2013 om utredningar som utförs av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1073/1999 och rådets förordning (Euratom) nr 1074/1999 (EUT L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

[13] Rådets förordning (EU) 2017/1939 av den 12 oktober 2017 om genomförande av fördjupat samarbete om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten (EUT L 283, 31.10.2017, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

(23) Unionens makroekonomiska stöd bör förvaltas av kommissionen. För att säkerställa att Europaparlamentet och rådet kan följa genomförandet av detta beslut bör kommissionen regelbundet informera dem om utvecklingen när det gäller stödet och förse dem med relevant dokumentation.

(24) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta beslut bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011[14].

(25) Unionens makroekonomiska stöd bör omfattas av ekonomiskpolitiska villkor som fastställs i ett samförståndsavtal. För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet, och av effektivitetsskäl, bör kommissionen ges befogenhet att förhandla om sådana villkor med de jordanska myndigheterna under överinseende av kommittén med företrädare för medlemsstaterna i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011. Med hänsyn till den potentiellt betydande inverkan som stödet kan ha är det lämpligt att tillämpa det granskningsförfarande som anges i förordning (EU) nr 182/2011. Med hänsyn till storleken på unionens makroekonomiska stöd till Jordanien bör granskningsförfarandet tillämpas i samband med antagandet av samförståndsavtalet samt om stödet minskas, tillfälligt avbryts eller upphävs.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

*Artikel 1*

1. Unionen ska göra makroekonomiskt stöd till ett värde av högst 500 miljoner EUR (*unionens makroekonomiska stöd*) tillgängligt för Jordanien för att stödja stabilisering av landets ekonomi och en omfattande reformagenda. Stödet ska bidra till att täcka Jordaniens betalningsbalansbehov såsom de fastställs i IMF-programmet.

2. Hela unionens makroekonomiska stöd ska tillhandahållas Jordanien i form av lån.

3. Kommissionen ska ha befogenhet att på unionens vägnar låna upp nödvändiga medel på kapitalmarknaderna eller från finansinstitut och låna dem vidare till Jordanien.

4. Kommissionen ska betala ut det makroekonomiska stödet i enlighet med de avtal och överenskommelser som ingåtts mellan Internationella valutafonden (IMF) och Jordanien, och de grundläggande principer och mål gällande ekonomiska reformer som fastställs i associeringsavtalet EU–Jordanien.

5. Kommissionen ska regelbundet informera Europaparlamentet och rådet om utvecklingen när det gäller unionens makroekonomiska stöd, inbegripet utbetalningen av stödet, och i rätt tid förse dessa institutioner med relevant dokumentation.

6. Unionens makroekonomiska stöd ska vara tillgängligt under två och ett halvt år från och med den första dagen efter det att det samförståndsavtal som avses i artikel 3.1 har trätt i kraft.

[14] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

7. Om Jordaniens finansieringsbehov minskar avsevärt under den period som unionens makroekonomiska stöd betalas ut jämfört med de ursprungliga prognoserna ska kommissionen anta genomförandeakter för att minska, tillfälligt avbryta eller upphäva stödet. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 7.2.

*Artikel 2*

1. Ett förhandsvillkor för beviljande av unionens makroekonomiska stöd ska vara att Jordanien respekterar gällande demokratiska mekanismer – däribland ett parlamentariskt flerpartisystem – och rättsstatsprincipen samt garanterar respekt för mänskliga rättigheter.

2. Kommissionen och Europeiska utrikestjänsten ska övervaka att detta förhandsvillkor uppfylls under den makroekonomiska stödinsatsens hela livscykel.

3. Punkterna 1 och 2 i denna artikel ska tillämpas i enlighet med rådets beslut 2010/427/EU[15].

*Artikel 3*

1. Kommissionen ska, i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 7.2, komma överens med de jordanska myndigheterna om vilka ekonomiskpolitiska och finansiella villkor, med fokus på strukturreformer och sunda offentliga finanser, som ska gälla för unionens makroekonomiska stöd och fastställas i ett samförståndsavtal (*samförståndsavtalet*) med en tidsram för uppfyllandet av dessa villkor. De ekonomiskpolitiska och finansiella villkor som anges i samförståndsavtalet ska vara förenliga med de avtal och överenskommelser som avses i artikel 1.4, inbegripet de makroekonomiska anpassnings- och strukturreformprogram som Jordanien genomför med stöd av IMF.

2. De villkor som avses i punkt 1 ska särskilt syfta till att stärka effektivitet, transparens och möjligheter att utkräva ansvar i den jordanska statens finansförvaltning, däribland systemen för användning av unionens makroekonomiska stöd. Vid utformningen av de politiska åtgärderna ska vederbörlig hänsyn även tas till framstegen när det gäller ömsesidigt öppnande av marknader, utveckling av en regelstyrd och rättvis handel och andra prioriteringar i unionens utrikespolitik. Kommissionen ska regelbundet övervaka framstegen mot dessa mål.

3. Närmare finansiella villkor för unionens makroekonomiska stöd ska fastställas i ett låneavtal i enlighet med artikel 223 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509[16] som kommissionen ska ingå med de jordanska myndigheterna.

4. Kommissionen ska regelbundet kontrollera att villkoren i artikel 4.3 fortfarande är uppfyllda, inbegripet att Jordaniens ekonomiska politik överensstämmer med målen för unionens makroekonomiska stöd. Kommissionens kontroller ska ske i nära

[15] Rådets beslut 2010/427/EU av den 26 juli 2010 om hur den europeiska avdelningen för yttre åtgärder ska organiseras och arbeta (EUT L 201, 3.8.2010, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj).

[16] Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

samordning med IMF och Världsbanken och vid behov med Europaparlamentet och rådet.

*Artikel 4*

1. Under förutsättning att de villkor som avses i punkt 3 i denna artikel är uppfyllda ska kommissionen göra unionens makroekonomiska stöd tillgängligt i tre låneutbetalningar. Storleken på varje delutbetalning ska fastställas i det samförståndsavtal som avses i artikel 3.1.

2. Avsättningar för unionens makroekonomiska stöd ska om nödvändigt göras i enlighet med förordning (EU) 2021/947.

3. Kommissionen ska fatta ett beslut om verkställande av delutbetalningar under förutsättning att samtliga följande villkor har uppfyllts:

   a) Förhandsvillkoret i artikel 2.1.

   b) Ett kontinuerligt tillfredsställande genomförande av ett policyprogram som innehåller kraftfulla anpassnings- och strukturreformåtgärder och som stöds av ett annat kreditarrangemang med IMF än ett säkerhetslån.

   c) Ett tillfredsställande uppfyllande av de ekonomiskpolitiska och finansiella villkor som fastställs i samförståndsavtalet.

   Den andra delutbetalningen ska i princip inte verkställas tidigare än tre månader efter den första delutbetalningen. Den tredje delutbetalningen ska i princip inte verkställas tidigare än tre månader efter den andra delutbetalningen.

4. Om de villkor som anges i punkt 3 första stycket i denna artikel inte uppfylls ska kommissionen tillfälligt avbryta eller upphäva unionens makroekonomiska stöd. Kommissionen ska i så fall informera Europaparlamentet och rådet om skälen till att stödet tillfälligt avbrutits eller upphävts.

5. Unionens makroekonomiska stöd ska utbetalas till Jordaniens centralbank. Om inte annat följer av de bestämmelser som ska fastställas i samförståndsavtalet, inbegripet en bekräftelse av resterande finansieringsbehov i budgeten, får unionsmedlen överföras av den jordanska centralbanken till det jordanska finansministeriet som slutlig mottagare.

*Artikel 5*

1. För att finansiera unionens makroekonomiska stöd i form av lån ska kommissionen ges befogenhet att för unionens räkning låna upp nödvändiga medel på kapitalmarknaderna eller från finansinstitut i enlighet med artikel 223 i förordning (EU, Euratom) 2024/2509.

2. Kommissionen ska ingå ett låneavtal med Jordanien avseende det belopp som anges i artikel 1. Låneavtalet ska fastställa tillgänglighetsperiod och närmare villkor för det makroekonomiska stödet i form av lån, bland annat vad gäller interna kontrollsystem. Lånen ska beviljas på villkor som gör det möjligt för Jordanien att återbetala lånet under en lång period och eventuellt inbegripa en amorteringsfri period. Varje utbetalat lån ska ha en maximal löptid på 35 år från och med utbetalningsdatumet.

3. Kommissionen ska informera Europaparlamentet och rådet om utvecklingen vad gäller de transaktioner som avses i punkterna 1 och 2.

*Artikel 6*

1. Unionens makroekonomiska stöd ska genomföras i enlighet med förordning (EU, Euratom) 2024/2509[17].

2. Genomförandet av unionens makroekonomiska stöd ska ske genom direkt förvaltning.

3. Innan unionens makroekonomiska stöd genomförs ska kommissionen med hjälp av en operativ bedömning bedöma sundheten i Jordaniens finansiella system, de administrativa förfarandena samt de interna och externa kontrollmekanismer som är relevanta för sådant stöd.

*Artikel 7*

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

*Artikel 8*

1. Kommissionen ska senast den 30 juni varje år överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av detta beslut under det föregående året, inklusive en utvärdering av detta genomförande. I denna rapport ska

   a) framstegen i genomförandet av unionens makroekonomiska stöd till Jordanien granskas,

   b) Jordaniens ekonomiska situation och framtidsutsikter samt vilka framsteg som gjorts i fråga om genomförandet av de ekonomiskpolitiska och finansiella villkor som avses i artikel 3.1 bedömas,

   c) det visas på sambandet mellan de ekonomiskpolitiska villkoren i samförståndsavtalet, landets aktuella ekonomiska och finanspolitiska resultat samt kommissionens beslut att frigöra delutbetalningarna av unionens makroekonomiska stöd.

2. Kommissionen ska senast två år efter utgången av den tillgänglighetsperiod som avses i artikel 1.6 överlämna en efterhandsutvärderingsrapport till Europaparlamentet och rådet med en bedömning av resultaten av unionens avslutade makroekonomiska stöd, hur effektivt det har varit och i vilken grad det bidragit till avsedda syften.

17

*Artikel 9*

Detta beslut träder i kraft den tredje dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

| | |
|---|---|
| *På Europaparlamentets vägnar* | *På rådets vägnar* |
| *Ordförande* | *Ordförande* |

**FINANSIERINGS- OCH DIGITALISERINGSÖVERSIKT FÖR RÄTTSAKT**


1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET ..... 3
1.1 Förslagets eller initiativets titel ..... 3
1.2 Berörda politikområden ..... 3
1.3 Mål ..... 3
1.3.1 Allmänt/allmänna mål ..... 3
1.3.2 Specifikt/specifika mål ..... 3
1.3.3 Verkan eller resultat som förväntas ..... 3
1.3.4 Prestationsindikatorer ..... 3
1.4 Förslaget eller initiativet avser ..... 4
1.5 Grunder för förslaget eller initiativet ..... 4
1.5.1 Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet ..... 4
1.5.2 Mervärdet av en åtgärd på EU-nivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet av en åtgärd på EU-nivå” i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna. ..... 4
1.5.3 Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder ..... 4
1.5.4 Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument ..... 5
1.5.5 Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning ..... 5
1.6 Förslagets eller initiativets varaktighet och budgetkonsekvenser ..... 6
1.7 Planerad(e) genomförandemetod(er) ..... 6
2. FÖRVALTNING ..... 8
2.1 Regler om uppföljning och rapportering ..... 8
2.2 Förvaltnings- och kontrollsystem ..... 8
2.2.1 Motivering av den budgetgenomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås ..... 8
2.2.2 Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna ..... 8
2.2.3 Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande) ..... 8
2.3 Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter ..... 9
3. FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER ..... 10
3.1 Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten 10

3.2 Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen ..... 12
3.2.1 Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen ..... 12
3.2.1.1 Anslag i den antagna budgeten ..... 12
3.2.1.2 Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål ..... 17
3.2.2 Beräknad output som finansieras med driftsanslag ..... 22
3.2.3 Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen ..... 24
3.2.3.1 Anslag i den antagna budgeten ..... 24
3.2.3.2 Anslag från externa inkomster avsatta för särskilda ändamål ..... 24
3.2.3.3 Totala anslag ..... 24
3.2.4 Beräknat personalbehov ..... 25
3.2.4.1 Finansierat med den antagna budgeten ..... 25
3.2.4.2 Finansierat med externa inkomster avsatta för särskilda ändamål ..... 26
3.2.4.3 Totalt personalbehov ..... 26
3.2.5 Översikt över beräknad inverkan på it-relaterade investeringar ..... 28
3.2.6 Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen ..... 28
3.2.7 Bidrag från tredje part ..... 28
3.3 Beräknad inverkan på inkomsterna ..... 29
4 DIGITALA INSLAG ..... 29
4.1 Krav med digital relevans ..... 30
4.2 Data ..... 30
4.3 Digitala lösningar ..... 31
4.4 Interoperabilitetsbedömning ..... 31
4.5 Åtgärder till stöd för digitalt genomförande ..... 32

## 1. GRUNDLÄGGANDE UPPGIFTER OM FÖRSLAGET ELLER INITIATIVET

### 1.1 Förslagets eller initiativets titel

Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om makroekonomiskt stöd till Hashemitiska konungariket Jordanien

### 1.2 Berörda politikområden

Politikområde: Ekonomiska och finansiella frågor

Verksamhet: Internationella ekonomiska och finansiella frågor

### 1.3 Mål

*1.3.1 Allmänt/allmänna mål*

Fleråriga strategiska mål för kommissionen som förslaget eller initiativet är avsett att bidra till

”En ekonomi för människor”

”Ett starkare Europa i världen”

*1.3.2 Specifikt/specifika mål*

Stödja makroekonomisk stabilitet och främja tillväxtfrämjande reformer utanför EU, bl.a. genom regelbunden ekonomisk dialog med viktiga partner och genom att tillhandahålla makroekonomiskt stöd.

*1.3.3 Verkan eller resultat som förväntas*

*Beskriv den verkan som förslaget eller initiativet förväntas få på de mottagare eller den del av befolkningen som berörs.*

(1) Bidra till Jordaniens behov av extern finansiering med anledning av den kraftiga försämring av landets betalningsbalans som orsakats av den senaste tidens geopolitiska utveckling.

(2) Bidra till partnerlandets budgetbehov.

(3) Stödja konsolidering av de offentliga finanserna och extern stabilisering inom ramen för IMF-programmet.

(4) Stödja strukturreformer som syftar till att förbättra den allmänna makroekonomiska styrningen, stärka ekonomisk styrning och transparens, samt förbättra förutsättningarna för en hållbar tillväxt.

*1.3.4 Prestationsindikatorer*

*Ange indikatorer för övervakning av framsteg och resultat.*

Innan delutbetalningarna verkställs måste de jordanska myndigheterna rapportera om ett antal ekonomiska indikatorer till kommissionens avdelningar samt lämna en utförlig rapport om uppfyllandet av de överenskomna politiska villkoren.

Kommissionen kommer att fortsätta att övervaka den jordanska statens finansförvaltning efter den operativa utvärderingen av ekonomihanteringsprocesser och administrativa förfaranden i Jordanien. EU:s delegation kommer också att regelbundet rapportera om frågor som är relevanta för övervakningen av stödet. Kommissionens avdelningar kommer även i fortsättningen att stå i nära kontakt med

IMF och Världsbanken för att ta del av dessa institutioners erfarenheter av pågående insatser i respektive partnerland.

Enligt förslaget till beslut ska en årlig rapport överlämnas till Europaparlamentet och rådet med en utvärdering av hur stödet genomförts. En oberoende efterhandsutvärdering av biståndet kommer att göras inom två år efter det att tillgänglighetsperioden har löpt ut.

### 1.4 Förslaget eller initiativet avser

**X** en ny åtgärd

☐ en ny åtgärd som bygger på ett pilotprojekt eller en förberedande åtgärd[18]

☐ en förlängning av en befintlig åtgärd

☐ en sammanslagning eller omdirigering av en eller flera åtgärder mot en annan/en ny åtgärd

### 1.5 Grunder för förslaget eller initiativet

*1.5.1 Krav som ska uppfyllas på kort eller lång sikt, inbegripet en detaljerad tidsplan för genomförandet av initiativet*

Utbetalningen av stödet kommer att vara villkorat av att de politiska förhandsvillkoren uppfylls och att det pågående ekonomiska program som överenskommits mellan Jordanien och IMF, som godkändes av styrelsen den 10 januari 2024, genomförs på ett tillfredsställande sätt. Kommissionen och de jordanska myndigheterna ska dessutom komma överens om särskilda politiska villkor som ska fastställas i ett samförståndsavtal.

Stödet ska enligt planerna betalas ut i tre delutbetalningar. Utbetalningarna förväntas äga rum mellan 2026 och 2028.

*Särskilda bestämmelser gäller i enlighet med budgetförordningen för att förhindra bedrägerier och andra oriktigheter.1.5.2 Mervärdet av en åtgärd på EU-nivå (som kan följa av flera faktorer, t.ex. samordningsfördelar, rättssäkerhet, ökad effektivitet eller komplementaritet). Med ”mervärdet av en åtgärd på EU-nivå” i detta avsnitt avses det värde en åtgärd från unionens sida tillför utöver det värde som annars skulle ha skapats av enbart medlemsstaterna.*

Instrumentet för makroekonomiskt stöd är ett policybaserat instrument som syftar till att minska behov av extern finansiering på kort och medellång sikt. Mot bakgrund av den pågående krisen i regionen kommer det makroekonomiska stödet att bidra till att ge myndigheterna ekonomiskt och offentligfinansiellt utrymme att vidta ekonomiska åtgärder mot krisen genom att göra det lättare för partnerlandet att hantera de ekonomiska svårigheter som förstärkts av den senaste tidens geopolitiska utveckling, särskilt kriget i Mellanöstern och den påföljande Röda havskrisen. Det föreslagna makroekonomiska stödet kommer att bidra till att främja makroekonomisk och politisk stabilitet i partnerlandet. Det makroekonomiska stödet kommer att komplettera stödet från internationella finansieringsinstitutioner, bilaterala givare och övriga finansiella institutioner i EU. Det kommer därigenom att bidra till att öka

[18] I den mening som avses i artikel 58.2 a eller b i budgetförordningen.

effekterna av det ekonomiska stödet från det internationella samfundet, liksom annat ekonomiskt stöd från EU, däribland budgetstödinsatser.

Genom att tillhandahålla långsiktig finansiering på mycket förmånliga villkor, som normalt är mer förmånliga än de som tillämpas av övriga internationella och bilaterala givare, förväntas det makroekonomiska stödprogrammet dessutom hjälpa regeringen att genomföra sin budget utan finanspolitiska avvikelser och bidra till en hållbar skuldsättning.

Utöver de ekonomiska effekterna av det makroekonomiska stödet kommer det föreslagna programmet att stärka regeringens reformvilja. Detta kommer bland annat att uppnås genom att utbetalningen av stödet villkoras på lämpligt sätt.

*1.5.3 Erfarenheter från tidigare liknande åtgärder*

Makroekonomiska stödinsatser i partnerländer blir föremål för efterhandsutvärderingar. De utvärderingar som hittills har gjorts (av slutförda makroekonomiska stödprogram) har visat att dessa insatser verkligen bidrar – även om effekten ibland är blygsam och indirekt – till en mer hållbar betalningsbalans, till makroekonomisk stabilitet och till strukturreformer i partnerlandet. I de flesta fall hade det makroekonomiska stödet en positiv effekt på partnerlandets betalningsbalans och bidrog till att minska deras budgetbegränsningar. Det ledde också till en något högre ekonomisk tillväxt.

*1.5.4 Förenlighet med den fleråriga budgetramen och eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument*

*Förenlighet med den fleråriga budgetramen*

I den fleråriga budgetramen 2021–2027 täcks avsättningen för makroekonomiskt stöd i from av lån genom garantin för yttre åtgärder inom ramen för Europa i världen (instrumentet för grannskapet, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete).

*Eventuella synergieffekter med andra relevanta instrument*

EU är en av de största givarna av stöd till Jordanien och stöder landets ekonomiska, strukturella och institutionella reformer samt det civila samhället. Det makroekonomiska stödet kompletterar i detta sammanhang EU:s andra externa insatser eller instrument till stöd för Jordanien. De politiska åtgärder som är förbundna med det makroekonomiska stödet avser utvalda bestämmelser i associeringsavtalet och prioriteringarna för partnerskapet EU–Jordanien.

Det viktigaste mervärdet av det makroekonomiska stödet jämfört med andra EU-instrument skulle vara att det bidrar till att skapa stabila makroekonomiska förutsättningar, bland annat genom att främja en hållbar betalningsbalans och budgetsituation, samt lämpliga förutsättningar för strukturreformer. Det makroekonomiska stödet ska inte vara ett fast ekonomiskt stöd utan upphöra så snart landets betalningsbalanssituation är på hållbar kurs igen.

Det makroekonomiska stödet skulle även vara ett komplement till de insatser som planeras av världssamfundet, särskilt de anpassnings- och reformprogram som stöds av IMF och Världsbanken.

*1.5.5 Bedömning av de olika finansieringsalternativ som finns att tillgå, inbegripet möjligheter till omfördelning*

Att det makroekonomiska stödet ges i form av lån bidrar – tack vare hävstångseffekten – till ett mer effektivt utnyttjande av EU-budgeten och är det mest kostnadseffektiva alternativet.

Kommissionen har befogenhet att låna upp medel på kapitalmarknaderna för både Europeiska unionens och Euratoms räkning med EU-budgeten som garanti. Syftet är att låna upp medel på marknaden till bästa tillgängliga ränta tack vare EU:s AAA-kreditbetyg.

**1.6 Förslagets eller initiativets varaktighet och budgetkonsekvenser**

**X begränsad varaktighet**

– Giltigt i 2,5 år från och med ikraftträdandet av samförståndsavtalet, såsom anges i artikel 1.4 i förslaget till beslut.

– Budgetkonsekvenser år 2027 för både åtagandebemyndiganden och betalningsbemyndiganden.

**1.7 Planerad(e) genomförandemetod(er)**

**X Direkt förvaltning** som sköts av kommissionen

**X** via dess avdelningar, vilket också inbegriper personalen vid unionens delegationer;

**2. FÖRVALTNING**

**2.1 Regler om uppföljning och rapportering**

De insatser som ska finansieras enligt detta beslut kommer att genomföras under kommissionens direkta förvaltning från huvudkontoret och med stöd av unionens delegationer.

Detta stöd är makroekonomiskt och utformat i överensstämmelse med det IMF-stödda ekonomiska programmet. Kommissionen kommer att övervaka denna insats genom att titta på framstegen i genomförandet av IMF-arrangemanget och i genomförandet av de särskilda reformåtgärder som ska överenskommas med partnerländernas myndigheter i ett samförståndsavtal med en frekvens som överensstämmer med antalet delutbetalningar (se även punkt 1.3.4).

**2.2 Förvaltnings- och kontrollsystem**

*2.2.1 Motivering av den budgetgenomförandemetod, de finansieringsmekanismer, de betalningsvillkor och den kontrollstrategi som föreslås*

De insatser som ska finansieras enligt detta beslut kommer att genomföras under kommissionens direkta förvaltning från huvudkontoret och med stöd av unionens delegationer.

Utbetalningarna av det makroekonomiska stödet är villkorade av tillfredsställande resultat av granskningar och knutet till uppfyllandet av villkoren för varje insats. Tillämpningen av villkoren övervakas noggrant av kommissionen i nära samarbete med unionens delegationer.

*2.2.2 Uppgifter om identifierade risker och om det eller de interna kontrollsystem som inrättats för att begränsa riskerna*

*Risker som identifierats*

Det finns risker relaterade till det föreslagna makroekonomiska stödet som har att göra med dess förvaltning, hur det genomförs och den politiska situationen.

Det finns en risk att det makroekonomiska stödet kan användas på ett bedrägligt sätt. Eftersom det makroekonomiska stödet inte ges för specifika utgifter (till skillnad från till exempel projektfinansiering) har denna risk att göra med den allmänna kvaliteten på centralbankens och finansministeriets förvaltningssystem, administrativa förfaranden, kontroll- och övervakningsfunktioner, it-säkerhet och lämpliga kapacitet för intern och extern revision.

En andra risk hänger samman med möjligheten att partnerlandet inte fullgör sina ekonomiska åtaganden gentemot EU i samband med det föreslagna makroekonomiska stödet i form av lån (risk för betalningsinställelse eller kreditrisk), vilket till exempel kan ske om landets betalningsbalans och finansiella ställning kraftigt försämras.

*Internkontrollsystem*

Det makroekonomiska stödet ska verifieras, kontrolleras och revideras på kommissionens ansvar av bland annat Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och av Europeiska revisionsrätten, på det sätt som förutses i artikel 129 i budgetförordningen.

På förhand: Kommissionens bedömning av mottagarlandets förvaltnings- och kontrollsystem. För varje mottagarland gör kommissionen, med teknisk hjälp av konsulter, en operativ förhandsbedömning av ekonomihanteringsprocesser och kontrollmiljö. En analys av centralbankens och finansministeriets redovisningsförfaranden, åtskillnad mellan ansvarsområden och interna/externa revisionsfunktioner görs för att uppnå en rimlig förvissning om sund ekonomisk förvaltning. Om brister upptäcks fastställs villkor som måste uppfyllas för att stödet ska betalas ut. Vid behov införs även särskilda arrangemang för utbetalningarna (t.ex. öronmärkta konton).

Under genomförandet: Kommissionens kontroller av partnerlandets regelbundna redovisningar. Utbetalning förutsätter 1) att GD ECFIN:s personal, i nära samarbete med EU:s delegationer och externa intressenter som IMF, har övervakat uppfyllandet av överenskomna villkor, och 2) det normala kontrollförfarande som görs genom ekonomihanteringsprocesser (modell 2) som används inom GD ECFIN, bl.a. den finansiella enhetens kontroll av att ovannämnda villkor för utbetalning av stödet är uppfyllda. Utbetalning i samband med makroekonomiska stödinsatser kan underställas ytterligare oberoende efterhandskontroller (dokumentkontroller och/eller kontroller på plats) utförda av tjänstemän i generaldirektoratets team för efterhandskontroller. Sådana kontroller kan även göras på begäran av ansvarig vidaredelegerad utanordnare. Avbrutna eller tillfälligt inställda betalningar, finansiella korrigeringar (av kommissionen) och återvinning kan vid behov förekomma (det har hittills inte inträffat) och förutses uttryckligen i finansieringsavtalen med mottagarländerna.

*2.2.3 Beräkning och motivering av kontrollernas kostnadseffektivitet (dvs. förhållandet mellan kostnaden för kontrollerna och värdet av de medel som förvaltas) och en bedömning av den förväntade risken för fel (vid betalning och vid avslutande)*

Befintliga kontrollsystem, t.ex. de operativa förhandsbedömningarna och efterhandsutvärderingarna, säkerställde en effektiv felprocent när det gäller utbetalningarna av makroekonomiskt stöd på 0 %. Det finns inga kända fall av bedrägeri, korruption eller olaglig verksamhet. De makroekonomiska stödinsatserna har en tydlig interventionslogik som gör det möjligt för kommissionen att utvärdera deras effekter. Kontrollerna gör det möjligt att bekräfta uppnåendet av politiska mål och prioriteringar.

## 2.3 Åtgärder för att förebygga bedrägeri och oriktigheter

För att minska riskerna för bedräglig användning har flera åtgärder vidtagits och kommer att vidtas.

Låneavtalet och bidragsavtalet kommer till att börja med att omfatta ett antal bestämmelser om inspektioner, bedrägeribekämpning, revision och återvinning av medel vid bedrägerier eller korruption. Stödet kommer dessutom att knytas till ett antal specifika villkor gällande bland annat statens finansförvaltning för att stärka effektivitet, transparens och möjligheter att utkräva ansvar. Stödet kommer dessutom att betalas in på ett särskilt konto hos partnerlandets centralbank.

Det makroekonomiska stödet kan slutligen verifieras, kontrolleras och revideras på kommissionens ansvar av bland annat Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) och av Europeiska revisionsrätten, på det sätt som förutses i artikel 129 i budgetförordningen.

# 3. FÖRSLAGETS ELLER INITIATIVETS BERÄKNADE BUDGETKONSEKVENSER

## 3.1 Berörda rubriker i den fleråriga budgetramen och utgiftsposter i den årliga budgeten

- Befintliga budgetposter

*Redovisa enligt de berörda rubrikerna i den fleråriga budgetramen i nummerföljd*

| Rubrik i den fleråriga budgetramen | Budgetpost | Typ av utgifter | Bidrag | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | Nummer | Diff./Icke-diff.[19] | från Efta-länder[20] | från kandidatländer och potentiella kandidater[21] | från andra tredjeländer | övriga inkomster avsatta för särskilda ändamål |
| | 14.02.01.70 NDICI – Europa i världen – Avsättning till den gemensamma avsättningsfonden [Makroekonomiskt stöd i form av lån – EAG] | Diff. | Nej | Nej | Nej | Nej |

19 Differentierade respektive icke-differentierade anslag.

20 Efta: Europeiska frihandelssammanslutningen.

21 Kandidatländer och i förekommande fall potentiella kandidater i västra Balkan.

- Nya budgetposter som föreslås – ej tillämpligt

## 3.2 Förslagets beräknade budgetkonsekvenser för anslagen

*3.2.1 Sammanfattning av beräknad inverkan på driftsanslagen*

– ☐ Förslaget/initiativet kräver inte att driftsanslag tas i anspråk

– **X** Förslaget/initiativet kräver att driftsanslag tas i anspråk enligt följande:

*3.2.1.1 Anslag i den antagna budgeten*

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

| **Rubrik i den fleråriga budgetramen** | 6 | **Rubrik 6 – Grannskapet och omvärlden** |
|---|---|---|

| GD ECFIN | | | År **2024** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | **TOTALT Budgetram 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Driftsanslag | | | | | | | |
| Budgetpost 14.02.01.70 NDICI – Europa i världen – Avsättning till den gemensamma avsättningsfonden [Makroekonomiskt stöd i form av lån – EAG] | Åtaganden | (1a) | | | | 45 | **45** |
| | Betalningar | (2a) | | | | 45 | **45** |
| | | | | | | | |
| | | | | | | | |
| Anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program | | | | | | | |
| Budgetpost 14.20.03.01 | Åtaganden och betalningar | (3) | | | | **0,1** | **0,1** |
| **TOTALA anslag för GD ECFIN** | Åtaganden | =1a+1b+3 | | | | **45,1** | **45,1** |
| | Betalningar | =2a+2b+3 | | | | **45,1** | **45,1** |

| | År | År | År | **TOTALT** |
|---|---|---|---|---|

| | | | 2025 | 2026 | 2027 | Budgetram 2021–2027 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| TOTALA driftsanslag | Åtaganden | (4) | | | 45 | **45** |
| | Betalningar | (5) | | | 45 | **45** |
| TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program | | (6) | | | 0,1 | **0,1** |
| **TOTALA anslag för RUBRIK 6** | Åtaganden | =4+6 | | | **45,1** | **45,1** |
| i den fleråriga budgetramen | Betalningar | =5+6 | | | **45,1** | **45,1** |

| | | | År **2024** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | **TOTALT Budgetram 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| • TOTALA driftsanslag (alla driftsposter) | Åtaganden | (4) | | | | | |
| | Betalningar | (5) | | | | | |
| • TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program (alla driftsrelaterade rubriker) | | (6) | | | | | |
| **TOTALA anslag för rubrikerna 1–6** i den fleråriga budgetramen (referensbelopp) | Åtaganden | =4+6 | | | | | |
| | Betalningar | =5+6 | | | | | |

| **Rubrik i den fleråriga budgetramen** | **7** | ”Administrativa utgifter” |
|---|---|---|

| GD: <…….> | År **2024** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | **TOTALT Budgetram 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|---|
| • Personalresurser | | | | | |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| • Övriga administrativa utgifter | | | | | | |
| **TOTALT GD** <…….> | Anslag | | | | | |

| GD: <…….> | | År **2024** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | **TOTALT Budgetram 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|---|---|
| • Personalresurser | | | | | | |
| • Övriga administrativa utgifter | | | | | | |
| **TOTALT GD** <…….> | Anslag | | | | | |

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **TOTALA anslag för RUBRIK 7 i den fleråriga budgetramen** | (summa åtaganden = summa betalningar) | | | | | |

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

| | | År **2024** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | **TOTALT Budgetram 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **TOTALA anslag för RUBRIKERNA 1–7** | Åtaganden | | | | | |
| i den fleråriga budgetramen | Betalningar | | | | | |

| | | | År **2024** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | **TOTALT Budgetram 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| TOTALA driftsanslag | Åtaganden | (4) | | | | 45 | **45** |
| | Betalningar | (5) | | | | 45 | **45** |
| TOTALA anslag av administrativ natur som finansieras genom ramanslagen för särskilda program | | (6) | | | | 0,1 | **0,1** |

| | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **TOTALA anslag för RUBRIK 6** | Åtaganden | =4+6 | | | | **45,1** | **45,1** |
| i den fleråriga budgetramen | Betalningar | =5+6 | | | | **45,1** | **45,1** |

*3.2.2 Beräknad output som finansierats med driftsanslag (ska inte fyllas i för decentraliserade byråer)*

Åtagandebemyndiganden i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

| **Ange mål och output** ⇩ | | | År **2025** | | År **2026** | | År **2027** | | **TOTALA** | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Typ[22] | Genomsnittliga kostnader | Antal | Kostn. | Antal | Kostn. | Antal | Kostn. | Totalt antal | Total kostnad |
| SPECIFIKT MÅL nr 1[23]… | | | | | | | | | | |
| - Output 1 | Avsättningar för garantin för yttre åtgärder | | | | | | 1 | 45 | 1 | 45,1 |
| - Output 2 | Efterhandsutvärdering | | | | | | 1 | 0,1 | 1 | 0,1 |
| Delsumma för specifikt mål nr 1 | | | | | | | 2 | 45,1 | 2 | 45,1 |
| SPECIFIKT MÅL nr 2… | | | | | | | | | | |
| - Output | | | | | | | | | | |

[22] Output som ska anges är de produkter eller tjänster som levererats (t.ex. antal studentutbyten som har finansierats eller antal kilometer väg som har byggts).

[23] Mål som redovisats under avsnitt 1.3.2: ”Specifikt/specifika mål”

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Delsumma för specifikt mål nr 2 | | | | | | | | |
| **TOTALT** | | | | | 2 | 45,1 | 2 | 45,1 |

### *3.2.3 Sammanfattning av beräknad inverkan på de administrativa anslagen*

– **X** Förslaget/initiativet kräver inte att anslag av administrativ natur tas i anspråk

– ☐ Förslaget/initiativet kräver att anslag av administrativ natur tas i anspråk enligt följande:

#### *3.2.3.1 Anslag i den antagna budgeten*

| **ANTAGNA ANSLAG** | År **2024** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | **TOTALT 2021–2027** |
|---|---|---|---|---|---|
| **RUBRIK 7** | | | | | |
| Personalresurser | 0,000 | 0,000 | 0,000 | 0,000 | **0,000** |
| Övriga administrativa utgifter | 0,000 | 0,000 | 0,000 | 0,000 | **0,000** |
| **Delsumma för RUBRIK 7** | **0,000** | **0,000** | **0,000** | **0,000** | **0,000** |
| **Utanför RUBRIK 7** | | | | | |
| Personalresurser | 0,000 | 0,000 | 0,000 | 0,000 | **0,000** |
| Andra utgifter av administrativ natur | 0,000 | 0,000 | 0,000 | 0,000 | **0,000** |
| **Delsumma utanför RUBRIK 7** | **0,000** | **0,000** | **0,000** | **0,000** | **0,000** |
| | | | | | |
| **TOTALT** | **0,000** | **0,000** | **0,000** | **0,000** | **0,000** |

Personalbehov och andra utgifter av administrativ natur ska täckas genom anslag inom generaldirektoratet som redan har avdelats för att förvalta åtgärden i fråga, eller genom en omfördelning av personal inom generaldirektoratet, samt vid behov kompletterat med ytterligare resurser som kan tilldelas det förvaltande generaldirektoratet som ett led i det årliga förfarandet för tilldelning av anslag och med hänsyn tagen till begränsningar i fråga om budgetmedel.

### *3.2.4 Beräknat personalbehov*

– **X** Förslaget/initiativet kräver inte att personalresurser tas i anspråk

– ☐ Förslaget/initiativet kräver att personalresurser tas i anspråk enligt följande:

#### *3.2.4.1 Finansierat med den antagna budgeten*

*Beräkningarna ska anges i heltidsekvivalenter*

| **ANTAGNA ANSLAG** | | År **2025** | År **2026** | År **2027** |
|---|---|---|---|---|
| 20 01 02 01 (vid huvudkontoret eller vid kommissionens kontor i medlemsstaterna) | | 0 | 0 | 0 |
| 20 01 02 03 (EU:s delegationer) | | 0 | 0 | 0 |
| 01 01 01 01 (indirekta forskningsåtgärder) | | 0 | 0 | 0 |
| 01 01 01 11 (direkta forskningsåtgärder) | | 0 | 0 | 0 |
| Andra budgetposter (ange vilka) | | 0 | 0 | 0 |
| 20 02 01 (kontraktsanställda och nationella experter finansierade genom ramanslaget) | | 0 | 0 | 0 |
| 20 02 03 (kontraktsanställda, lokalanställda, nationella experter och unga experter som tjänstgör vid EU:s delegationer) | | 0 | 0 | 0 |
| Post för admin. stöd [XX.01.YY.YY] | - vid huvudkontoret | 0 | 0 | 0 |
| | - vid EU:s delegationer | 0 | 0 | 0 |
| 01 01 01 02 (kontraktsanställda och nationella experter – indirekta forskningsåtgärder) | | 0 | 0 | 0 |
| 01 01 01 12 (kontraktsanställda och nationella experter – direkta forskningsåtgärder) | | 0 | 0 | 0 |
| Andra budgetposter (ange vilka) – rubrik 7 | | 0 | 0 | 0 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| Andra budgetposter (ange vilka) – utanför rubrik 7 | 0 | 0 | 0 |
| **TOTALT** | **0** | **0** | **0** |

Personal som behövs för att genomföra förslaget (heltidsekvivalenter):

| | **Täcks av befintlig personal vid kommissionens avdelningar** | **Särskild ytterligare personal*** | | |
|---|---|---|---|---|
| | | **Finansieras genom rubrik 7 eller forskning** | **Finansieras genom BA-post** | **Finansieras genom avgifter** |
| Tjänster i tjänsteförteckningen | 4 | | Ej tillämpligt | |
| Extern personal (kontraktsanställda, nationella experter, vikarier) | | | | |

Beskrivning av arbetsuppgifter:

| | |
|---|---|
| Tjänstemän och tillfälligt anställda | |
| Extern personal | |

*3.2.6 Förenlighet med den gällande fleråriga budgetramen*

Förslaget/initiativet

– **X** kan finansieras fullständigt genom omfördelningar inom den berörda rubriken i den fleråriga budgetramen

– ☐ kräver användning av den outnyttjade marginalen under den relevanta rubriken i den fleråriga budgetramen och/eller användning av särskilda instrument enligt definitionen i förordningen om den fleråriga budgetramen

– ☐ kräver en översyn av den fleråriga budgetramen

*3.2.7 Bidrag från tredje part*

Förslaget/initiativet

– **X** innehåller inga bestämmelser om samfinansiering från tredje parter

– ☐ innehåller bestämmelser om samfinansiering från tredje parter enligt följande uppskattning:

Anslag i miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

| | År **2024** | År **2025** | År **2026** | År **2027** | Totalt |
|---|---|---|---|---|---|
| Ange vilket organ som deltar i samfinansieringen | | | | | |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| TOTALA anslag som tillförs genom samfinansiering | | | | | |

3.3 Beräknad inverkan på inkomsterna

– **X** Förslaget/initiativet påverkar inte inkomsterna.

– ☐ Förslaget/initiativet påverkar inkomsterna på följande sätt:

  – ☐ Påverkan på egna medel

  – ☐ Påverkan på andra inkomster

  – ☐ Ange om inkomsterna är avsatta för särskilda utgiftsposter

Miljoner EUR (avrundat till tre decimaler)

| Inkomstposter i den årliga budgeten: | Belopp som förts in för det innevarande budgetåret | Förslagets/initiativets inverkan på inkomsterna[24] | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | År **2024** | År **2025** | År **2026** | År **2027** |
| Artikel ……. | | | | | |

## 4. DIGITALA INSLAG

Ej tillämpligt för detta politiska initiativ.

### 4.1 Krav med digital relevans

| |
|---|
| Ej tillämpligt |

### 4.2 Data

| |
|---|
| Ej tillämpligt |

### 4.3 Digitala lösningar

| |
|---|
| Ej tillämpligt |

### *4.4 Interoperabilitetsbedömning*

| |
|---|
| Ej tillämpligt |

### 4.5 Åtgärder till stöd för digitalt genomförande

| |
|---|
| Ej tillämpligt |

[24] Vad gäller traditionella egna medel (tullar, sockeravgifter) ska nettobeloppen anges, dvs. bruttobeloppen minus 20 % avdrag för uppbördskostnader.